

HM3-Archiv NM

VÝROČNÍ ZPRÁVA za rok 2004

1. Tvorba sbírek – charakteristika akviziční činnosti

a) *Počet nových přírůstků: celkem: 39 př. č.*

Získáno nákupem:

1. JUDr. Jan Krčmář, ministr školství, Paměti do r. 1937, 2 díly, cca 1000 ss. strojopisu – prodal Miroslav Šatoplet (př. č. 6/2004, 15. 1.);
2. Jaroslav Králík, Sběrka archiválií 15.–19. stol., 2 kart. – prodal Jan Králík (př. č. 30/2004, 19. 11.);
3. Miroslav Kuranda, Sběrka dokumentace – prodal Miroslav Kuranda (př. č. 31/2004, 19. 11. 2004);
4. Alois Dlabač, část osobního fondu, 2 kart. – prodal Miroslav Kuranda (př. č. 32/2004, 19. 11. 2004).

Dary:

1. Václav Marek, osobní fond publicisty a etnologa, 7 kart. – darovala dcera Nora Romanovská-Sýkorová (př. č. 3/2004, 26. 1.; př. č. 38/2004, 8. 12.);
2. Antonín Blabolil, dodatky k Dokumentační sbírce ČSL a ke Sdružení pro pomoc mentálně postiženým, 4 kart. a 3 sešity – daroval Ant. Blabolil (př. č. 4/2004, 6. 2.; př. č. 8/2004, 14. 4.; př. č. 36/2004, 30. 11.);
3. Doc. RNDr. Milan Stloukal, DrSc., část osobního fondu, 9 kart. – daroval původce (př. č. 7/2004, 18. 2.);
4. Lány, rodina, část rodinného fondu, 1 složka – daroval Jeroným Lány (př. č. 9/2004, 20. 4.);
5. PhDr. Jaroslav Vrchotka, CSc., část osobního fondu, 7 kart. – daroval původce (př. č. 11/2004, 29. 4.);
6. RNDr. Rudolf Prokop, CSc., část osobního fondu, 3 kart. – daroval původce (př. č. 19/2004, 5. 8.);
7. Pravoslava Stefanová, osobní fond akad. malířky, 16 kart. – daroval prof. MUDr. Antonín Doležal, DrSc. (př. č. 26/2004, 14. 10.);
8. Prof. PhDr. Jaroslav Valenta, DrSc., 1. část osobního fondu, 65 kart. – darovala manželka Magdalena Valentová, (př. č. 33/2004, 19. 11. 2004);
9. MUDr. Jaroslava Moserová, osobní fond senátorky, 17 kart. – darovala původkyně (př. č. 37/2004, 1. 12.).

Registratura NM:

1. ČMH0, 1975–1994, 2 kart. a 2 balíky (př. č. 10/2004, 22. 4.);
2. KNM, 1965–1996, 19 kart. (kart. 314–332), (př. č. 12/2004, 13. 5.);
3. EPN4-stavební odd., 1956–1995, 15 kart. (kart. 69–83), (př. č. 13/2004, 8. 6.);
4. EPN1, dohody o pracovní činnosti 1977–1990, 9 kart. (př. č. 14/2004, 29. 6.);
5. ČMH3-MBS, 1990–1995, 1 kart. (př. č. 15/2004, 29. 6.);
6. PM6-zoologie, 1966–1994, 1 kart. (př. č. 16/2004, 9. 7.);
7. HM1-prehistorie, 1984–1995, 2 kart. (př. č. 17/2004, 9. 7.);
8. SVN4-preventivní konzervace, 1972–1995, 3 kart. (kart. 2–4), (př. č. 18/2004, 14. 7.);
9. PM2-paleontologie, 1965–1995, 8 kart. (př. č. 20/2004, 5. 8.);
10. Sborník NM-B, 1979–1994, redakční korespondence, 1 složka, (př. č. 21/2004, 5. 8.);

11. PM7-antropologie, 1979–1995 (2000), 2 kart. (př. č. 22/2004), 5. 8.);
12. HM4-národopis, 1982–1995, 2 kart. (př. č. 23/2004, 18. 8.);
13. EPN2-OIS, 1973–1990, 24 kart. (př. č. 24/2004, 6. 10.);
14. NpM, 1981–1995, 2 kart. (př. č. 25/2004, 6. 10.);
15. PM1-mineralogie, 9 kart., 1966–1995 (př. č. 28/2004, 4. 11.);
16. NpM9-Liběchov, 1 kart., 1977–1981 (př. č. 29/2004, 18. 11.);
17. PM3-mykologie, 8 kart., 1945–1995 (př. č. 34/2004, 25. 11.);
18. HM8-ONČD, 2 kart., 1986–1995 (př. č. 35/2004, 25. 11.);
19. HM5-numismatika, 2 kart., 1978–1995 (př. č. 39/2004, 21. 12.).

Převody z jiných institucí:

1. Antonín Hajn, dodatek osobního fondu, 1 složka – ze SOkA Písek (př. č. 1/2004, 5. 1.);
2. Antonín Kalina, dodatek osobního fondu, 1 složka – ze SOkA Písek (př. č. 2/2004, 5. 1.);
5. Karel Guth, dodatek k osobnímu fondu, 2 kart. – z Archivu hl. m. Prahy (př. č. 5/2004, 18. 2.);
6. Přemysl Šámal, dodatek osobního fondu, 6 kart. – z Archivu Ústavu TGM AV ČR (př. č. 27/2004, 3. 11.).

Výměnou jsme delimitovali:

1. Česká průmyslová škola v Praze, 2 kart., do Archivu hl. m. Prahy (18. 2.);
2. Masarykovi, rodina, 3 kart., do Archivu Ústavu TGM AV ČR (3. 11.).

b) Charakteristika získaných sbírkových předmětů:

Převzaté fondy jsou v převážné většině osobní fondy významných vědců a odborných pracovníků nejrůznějších oborů, jejichž získávání je v akvizičním programu Archivu NM, včetně dodatků k již stávajícím fondům. Zakoupené sbírky obohatí naši rozsáhlou dokumentaci 19.–20. století. Dále jsme převzali úřední registraturu NM do r. 1995.

Výměnou dvou fondů jsme dosáhli zcelení osobních fondů, které jsme získali.

2. Odborné zpracování sbírek, péče o ně a jejich badatelské využití

a) Odborné zpracování sbírek:

Evidence 2. stupně: plán: ANM je mimo evidenci CES MK ČR

Zpracování fondů a sbírek:

Milena Běličová: dokončila uspořádání a zinventovala fotoarchiv Karel Hájek:

Karel Hájek – Fotoarchiv; inventář ANM č. 265, Praha 2004, 34 kart., 38 ss., 1123 inv. č.

Lenka Hajná: uspořádala a zinventovala úřední fond Ornitologická společnost:

Ornitologická společnost pro hájení užitečného ptactva v království Českém (1913–1921); inventář ANM č. 259, Praha 2004; 2 kart., 2+3 ss., 47 inv. č.

Lucie Swierczeková: uspořádala a zinventovala rodinný fond Zátkovi:

ZÁTKOVI (1758) 1812–1961 (2004); inventář ANM č. 260, Praha 2004; 23 kart., 7+107 ss., 2952 inv. č.

Miroslava Vandrovcová: uspořádala a zinventovala dodatky k fondu Karel Kazbunda:

Karel KAZBUNDA; inventář ANM č. 89, kart. 101–103, inv. č. 2078–2128 + dodatky do 7 stávajících inv. č. tj. celkem 50 inv. č.

Studenti archivnictví FF UK zpracovali v rámci odborné praxe:

Barbora Kocánová: uspořádala a zinventovala úřední fond Klub K231:
Klub K231, Inventář ANM č. 261, Praha 2004, 4 kart., 703 inv. č.

Helena Mrázová: uspořádala a zinventovala osobní fond Josef David:
Josef David, Inventář ANM č. 262, Praha 2004, 6 kart., 278 inv. č.

Daniel Beseda: uspořádal a zinventoval úřední fond Společnost Aloise Jiráska:
Společnost Aloise Jiráska, Inventář ANM č. 263, Praha 2004, 2 kart., 36 inv. č.

Pavel Baudisch: uspořádal a zinventoval osobní fond Tomáš Řehoř:
Tomáš Řehoř, Inventář ANM č. 264, Praha 2004, 2 kart., 51 inv. č.

b) Změny v uložení sbírek a ve vybavení depozitářů. Stav depozitářů:

Ve stavu a vybavení depozitářů ani v uložení sbírek nedošlo k žádným zásadním změnám, pouze k dílčím přesunům v rámci depozitárních místností v Terezíně (zapsáno do lokace).

Klimatické poměry depozitáře v Terezíně se při trvalém provozu 10 odvlhčovačů stabilizovaly, bylo by třeba zajistit jejich pravidelnější vylévání. Odd. preventivní konzervace NM provádí průběžná měření v depozitáři I-202.

Zakoupili jsme (s finančním přispěním ŘHM) příruční kovový trezorek, aby přírůstková kniha sbírek byla podle předpisu uložena v ohnivzdorné skříni.

c) Ošetření sbírek (konzervace, plynování, desinsekce):

Pokračovali jsme v odstraňování poškození sbírek povodní a konzervaci:
Ing. Jan Josef zrestauroval a zkonzervoval 40 pečetních typářů z prostředků pojišťovny a 45 pečetních typářů z prostředků nadace Preciosa.

BcA. Barbora Nováková zkonzervovala ve spolupráci s oddělením konzervace SÚA cca 3.200 ks voskových pečetí z prostředků nadace Preciosa a uložila je do nových obalů.

Sbíрку pečetních typářů jsme uložili do nových speciálních krabic, mírně narezavělé kusy vyčistili silikonovým olejem (M. Běličová, L. Hajná; 63 krabic, 1137 typářů).

Ing. Jana Dernovšková zkonzervovala v SÚA 12 zkorodovaných středověkých olověných papežských bul přivěšených na pergamenových listinách.

d) Příprava katalogů sbírkových fondů; publikace katalogů sbírkových fondů: 0

e) Počet předložených a zapůjčených předmětů domácím a zahraničním badatelům:

Celkem bylo ve studovně předloženo k a r t o n ů , listin a dalších jednotlivin:	1328
opakovaně:	1816
z toho kartonů a dalších jednotlivin zahraničním badatelům:	147
opakovaně:	177
Ø kartonů na 1 badatele:	5
opakovaně:	7
Počet badatelů: domácích:	230
zahraničních:	24
Celkem vyplněných badatelských listů:	254
Celkem badatelských návštěv:	890

g) Digitalizace sbírek:

Pro účely Muzejní noci:

Osobní fond Edvard Beneš: 3 filmy 16 mm (inv. č. 911, 912, 916);

Osobní fond Zdeněk Fierlinger: 1 film 16 mm (inv. č. 2 451);

Osobní fond Alois Rašín: 1 film 16 mm (bez inv. č.);

Osobní fond Rudolf Bechyně: 1 film 16 mm (inv. č. 735);

Osobní fond Edvard Beneš: 3 filmy 16 mm (inv. č. 913, 915), na náklady ČT Ostrava převedeno na Beta Digital;

Osobní fond Jiří Baum: 13 kotoučů filmu 9,5 mm (Slovensko I, II; Havaj, Japonsko, Kalifornie; Japonsko; Austrálie; Cesta na sever 4 ks; další bez označení) bylo Videostudiem M. Pátek převedeno na DVD na náklady syna Ing. Petra Bauma;

Z časových důvodů zatím neprovádíme systematickou digitalizaci, jen ukládáme a evidujeme pro další použití digitální kopie pořízené na žádost badatelů.

3. Prezentace sbírek:

I. Výstavy ve vlastních a v dlouhodobě pronajatých prostorách:

1. „Zapomenutý fotograf Jindřich Vaněk a jeho Galerie vynikajících osobností“, Hollareum, 23. 9.–14. 11. 2004, Fotoarchiv Jindřich Vaněk, 76 ks portrétních fotografií a 36 ks archiválií a žánrových snímků

II. Výstavy NM v objektech jiných pražských institucí: 0

III. Výstavy NM v objektech mimopražských institucí: 0

IV. Výstavy NM v zahraničí: 0

V. Zápůjčky sbírkových předmětů na výstavy:

A: domácí: název výstavy, místo konání, termín, počet zapůjčených předmětů:

1. „Nosticové v českých zemích“, Stavovské divadlo, 27. 1.–1. 5. 2004, písemnosti z Genealogické sbírky H-Nostic a RNM, vystaveny kopie, 7 ks
2. „130. výročí narození Karl Krause“, Regionální muzeum a galerie Jičín – muzeum hry, 22. 4.–16. 5. 2004, portrétní fotografie Karla Kazbundy, inv. č. 45, vystavena kopie, 1 ks
3. „Z duchovní tvorby Antonína Dvořáka“, Obecní dům ve spolupráci s Národním muzeem-Českým muzeem hudby a BVA International, dopis J. V. Novotného Ant. Dvořákovi, Sbírkový B. Duška, inv. č. 1775, vystavena kopie, 1 ks
4. „Arnošt z Pardubic (1297–1364)“, Východočeské muzeum v Pardubicích, 18. 6.–26. 9. 2004, pergamenové listiny A96 a A100, 2 ks
5. „Praha – Vídeň. Dvě evropské metropole v běhu staletí“, Hlavní město Praha – Archiv hl. m. Prahy, Sbírkový E-Patenty, toleranční patent a patent o zrušení nevolnictví Josefa II., 2 ks.

B: zahraniční: název výstavy, místo konání, termín, počet zapůjčených předmětů: 0

VI. Katalogy výstav a jiné publikace k výstavám: 0

VII. Prezentace sbírek v publikacích, médiích aj.:

1. Alfa Publishing, s. r. o., portrétní fotografie Bohumila Jandy z r. 1928, fotoarchiv Jindřich Vaněk, inv. č. 456, do propagační brožury nakladatelství, 1 ks;

2. Masarykova univerzita v Brně, fotografie z fondů Ladislav Rašín a Fotoarchiv PNP-Osoby, do knihy Libor Vykoupil: *Jiří Stříbrný. Portrét politika.*, Brno 2003, 12 ks;
3. Prezentační CD pro Náprstkovo muzeum do Turecka, fotografie z fondů J. V. Prášek (2 ks), Bohuslav Jiruš-Sbírka fotografií (37 ks) a Fotoarchiv PNP-Svět (46 ks);
4. Prezentační CD pro ŘHM na konferenci historických muzeí v Sao Paulu, dokumenty z osobního fondu Vojtěch Mastný, 12 ks;
5. Nakladatelství Paseka, fotografie z osobních fondů Jan Kapras a Vladislav Klumpar, z Fotoarchivu Práce a Národní politiky a ze Sbírky plakátů, do knihy Jan Kuklík – Jan Gebhart: *Druhá republika*, 21 ks;
6. Ústav dějin umění AV ČR, fotografie Růženy Zátkové a jejích děl z rodinného fondu Zátkovi, do článku Alena Pomajzlová: *Růžena Zátková: katalogy, články, dopisy*; *Umění* 2004, č. 3, 3 ks;
7. Městské muzeum Sedlčany, fotografie listiny Jakuba Krčina z Jelčan z Genealogické sbírky H-Krčín z Jelčan, do knihy *Sedlčanskem po stopách Jakuba Krčina*, Sedlčany 2004, s. 69, 1 ks;
8. BVA International, filmování pohlednic Tbilisi z osobního fondu Josef Scheiner, inv. č. 39, pro hudební dokument o Václavu Talichovi *Sebevědomí a pokora*, 3 ks;
9. Česká televize, Televizní studio Ostrava, filmování z osobních fondů Edvard Beneš a Hana Benešová, pro televizní dokumentární film *Evropská hvězda Edvarda Beneše* (IDEC 404 235 10002/1003, premiéra ČT2 28. 10. 2004); užití úryvků ze 3 filmů z fondu Ed. Beneš, inv. č. 913, 915 (1'22'') a cca 100 ks archiválií;
10. Claudia Schweizer, fotografie dokumentů z rodinného fondu Šternberk-Manderscheid, kart. 178, do knihy *Johann Wolfgang Goethe und Kaspar Maria von Sternberg – Naturforscher und Gleichgesinnte*, LIT-Verlag (Münster, Deutschland), 2 ks;
11. Státní oblastní archiv v Praze, fotografie z osobního fondu Václav Stejskal, do článku Marcela Suchomelová – Filip Suchomel: *Aurora – Ostasiatische Expedition 1886–1888. Z deníku a k odkazu Václava Stejskala*, *Středočeský sborník historický* 2004, 8 ks;
12. Galatea s. r. o., portrétní fotografie Zdeňka Nejedlého z Fotoarchivu Práce a Národní politiky, do knihy *Návštěvní kniha*, 1 ks;
13. Slovenská hradovedná spoločnosť, fotografie, skicy a rukopis studie z osobního fondu Menclovi, do knihy *Dobroslava Menclová: Hrad Lietava*, 18 ks.

4. Ostatní kulturní aktivity

I. Přednáškové cykly: 0

II. Přednášky: jméno přednášejícího, název přednášky, pořadatel, místo konání, termín Jaroslav Čechura:

„Fridrich Falcký“, Archiv města Plzně, 13. 1. 2004;

„Podnikání renesanční šlechty“, VŠE Praha, 10. 3. 2004

„Josef Pekař“, FF MU Brno, 16. 11. 2004.

Libor Jůn:

„Palestinská otázka ve 20. století“, Pedagogické centrum Litoměřice, 17. 2. 2004;

„České země a napoleonské války“, Regionální muzeum v Kolíně, 23. 11. 2004.

III. Jiné akce:

Odborné exkurze do Archivu NM:

- 3. 2. Exkurze pro členy Matice české (M. Vojáček);
- 18. 2. Exkurze historického semináře Křesťanského gymnázia, Praha 10 (M. Vojáček);
- 8. 4. Seminář novověké diplomatiky pro studenty archivnictví FF UK, PhDr. Zd. Hojda, CSc. (materiály připravil M. Vojáček);
- 22. 4. Exkurze studentů 3. ročníku učitelského studia Pedagogické fakulty TU Liberec (L. Jůn);
- 10. 11. Exkurze studentů historie FF UK Praha (J. Bareš, L. Jůn);
- 15. 12. Exkurze studentů 1. ročníku učitelského studia Pedagogické fakulty TU Liberec (L. Jůn).

Školení k vedení spisové služby v NM, 13. 1.–16. 3. 2004, 14 termínů; celkem se zúčastnilo 81 pracovníků z 56 oddělení (M. Běličová);

Spolupráce s Čs. dokumentačním střediskem: zaškolení Mgr. Jany Shejbalové do problematiky archivní evidence fondů a sbírek (M. Běličová) a zaškolení Mgr. Jitky Hanákové a Mgr. Jany Shejbalové do práce s databází Bach (J. Bareš).

5. Vědeckovýzkumná činnost, činnost pedagogická a organizační

I. Přehled řešených vědeckovýzkumných úkolů:

Název úkolu: **Před objektivem T. G. Masaryk. Hradní fotoarchiv 1918–1933**

Řešitelé: PhDr. Milena Běličová, Mgr. Libor Jůn, PhDr. Miroslava Vandrovcová

Termín zahájení a ukončení úkolu: 2003–2007

Projekt byl dočasně pozastaven, v roce 2004 na něm nikdo nepracoval.

Protože na rok 2005 opět nebyl přijat ani v GA ČR, budeme pokračovat v inventárním soupisu fotografií v rámci interního úkolu.

Předpokládaný výstup řešení: zatím archivní inventář (výhledově katalog výstavy).

Název úkolu: **Korespondence Arne Nováka a Josefa Pekaře**

Řešitel: Prof. PhDr. Jaroslav Čechura, DrSc.

Termín zahájení a ukončení úkolu: 2003–2004

Předpokládaný výstup řešení: kniha v nakladatelství Atlantis

Edice je dokončena a připravena k vydání, vyjde podle možností nakladatelství.

Název úkolu: **Český zemský sněm 1609–1610**

Řešitel: Prof. PhDr. Jaroslav Čechura, DrSc.

Termín zahájení a ukončení úkolu: 2004–2007

Předpokládaný výstup řešení: kniha, edice Budovcových diarií (z rkp. 280, 281), na vydání bude podán návrh grantu na MK ČR.

Název úkolu: **Jaroslav Jiljí Jahn**

Řešitel: Mgr. Jarmila Pešková

Termín zahájení a ukončení úkolu: 2002–2005

Předpokládaný výstup řešení: archivní inventář

Úkol opět nebyl ze zdravotních důvodů splněn, pokračuje 2005.

Název úkolu: **Korespondence TGM a K. Kramáře**

Řešitel: PhDr. Ivana Ebelová, CSc. (FF UK)

Spoluřešitelé: Lucie Swierczeková, Vlasta Quagliatová, Radka Nováková (studentky archivnictví FF UK)

Termín zahájení a ukončení úkolu: 2003–2004

Předpokládaný výstup řešení: kniha v r. 2005/2006

Součástí širšího projektu „Masaryk a realisté“ Ústavu TGM AV ČR, GA ČR.

Lucie Swierczeková a její spolužačky připravily edici korespondence z osobního fondu Karel Kramář v Archivu NM (110 ks), z Archivu Ústavu TGM (110 ks) a z Archivu KP ČR (40 ks). V současné době probíhají jazykové korektury, tvoří se poznámkový aparát a rejstříky.

Název úkolu: **Tři generace rodiny Zátků**

Řešitel: Lucie Swierczeková

Termín zahájení a ukončení úkolu: 2003–2005

Předpokládaný výstup řešení: inventář fondu a diplomní práce na oboru archivnictví FF UK
Inventář fondu je hotov, diplomní práci řešitelka dokončuje a připravuje k obhajobě v roce 2005.

II. Účast na vědeckých konferencích:

A: domácí:

Jiří Bareš:

„Fotografický obraz optikou výstavních institucí“, pracovní setkání, 23. 2. 2004, Praha, VŠUP, prezentace fotografických sbírek ANM;

„Paměti a vzpomínky jako historický pramen“, pracovní setkání, 20.–21. 10. 2004, Praha, NTM, referát *Sklářství na Jablonecku očima pamětníků*;

„Cirkulace osob a technologií v Evropě 19.–20. století: na příkladu Francie a českých zemí“, seminář, 25.–26. 10. 2004, Praha, CEFRES, referát *Technologický transfer ve sklářství do českých zemí v 18. a 19. století*;

Milena Běličová:

„Archivy v mezinárodním kontextu“, 29. 9.–1. 10. 2004, Praha, SÚA Chodovec (pouze tematické bloky „Výzkum, archiválií“ 29. 9. a „Informační technologie v archivech; elektronické dokumenty“ 30. 9.).

III. celorepublikové kolokvium „Bezpečné muzeum“, 10.–11. 11. 2004, Brno, hotel Avanti, moderátorka tematického bloku „Badatel a badatelna – stýkání a střetávání“.

Jaroslav Čechura:

„Paměti a vzpomínky jako historický pramen“, pracovní setkání, 20.–21. 10. 2004, Praha, NTM, referát *Mýtus Pekařových deníků*.

Libor Jůn:

„Fotografický obraz optikou výstavních institucí“, pracovní setkání, 23. 2. 2004, Praha, VŠUP, prezentace fotografických sbírek ANM;

„Paměti a vzpomínky jako historický pramen“, pracovní setkání, 20.–21. 10. 2004, Praha, NTM, referát *Válečný prožitek v pamětech a vzpomínkách uložených v Archivu NM*.

Jarmila Pešková:

„Paměti a vzpomínky jako historický pramen“, pracovní setkání, 20.–21. 10. 2004, Praha, NTM.

Lucie Swierczeková:

„Paměti a vzpomínky jako historický pramen“, pracovní setkání, 20.–21. 10. 2004, Praha, NTM.

Milan Vojáček:

„František Červinka – učitel dějin a života“, Seminář k dějinám české historiografie moderních dějin, 11. 2. 2004, Praha, Výzkumné centrum pro dějiny vědy, Malá aula Karolína.

B: zahraniční: 0

III. Pedagogická činnost v rámci vysokoškolské výuky:

Jiří Bareš:

Výuka na Ústavu hospodářských a sociálních dějin FF UK:
ZS 2004: České sklářství a textilnictví, výběrová přednáška

Jaroslav Čechura:

Hlavní pracovní poměr na Ústavu českých dějin FF UK – profesor

Libor Jůn:

Výuka na katedře dějepisu a didaktiky Pedagogické fakulty Technické univerzity v Liberci,
1 den v týdnu:

LS 2004: Obecné dějiny 1789–1918, přednáška a seminář

Dějiny kultury, přednáška a seminář

Diplomní seminář

ZS 2004: Obecné dějiny 1918–1945, přednáška a seminář

Evropa 1648–1815, specializační přednáška

Diplomní seminář

IV. Pedagogická činnost v rámci výuky muzejnictví na Vyšší odborné škole informačních služeb: 0

V. Organizační činnost v rámci vědních oborů, muzejnictví atd.:

Milena Běličová:

– členka Společné archivní a knihovnické rady při Československém dokumentačním středisku
1948–1998 (od 1. 9. 2003);

– členka komise AMG připravující připomínky k zákonu o archivnictví;

– členka komise sekce archivů zvláštního významu při České archivní společnosti připravující
připomínky k zákonu o archivnictví;

– členka výboru sekce archivů zvláštního významu při ČAS (od 15. 11.), od 7. 12. 2004
předsedkyně sekce.

Jaroslav Čechura:

– člen komise pro státní a rigorosní zkoušky pro obor historie – FF UK;

– člen oborové rady Ústavu hospodářských a sociálních dějin FF UK;

– člen oborové rady Ústavu českých dějin FF UK;

– člen redakční rady Historický obzor;

– člen redakční rady Sborníku NM, řada A-historická;

– vedoucí redaktor Časopisu Národního muzea, řada A-historická.

Libor Jůn:

– člen přípravné komise pro vytvoření historické expozice „Památníku Vítkov“.

Lucie Swierczeková:

– předsedkyně pražské studentské sekce při ČAS od r. 2002.

VI. Spolupráce se zahraničím

Mezinárodní projekt **People for Europe** – texty osobností: J. Bareš (A. Mucha), J. Čechura
(Karel IV., Jiří z Poděbrad), L. Jůn (K. Škréta); výběr fotografií ANM pro řadu dalších
hesel.

Zahraniční badatelé (jméno, místo, stát, příp. název instituce):

1. Arburg Adrian von, Schüpfheim, CH (IMS FSV UK, Praha);
2. Bartlová Alena, Bratislava, SK (HÚ SAV, Bratislava);
3. Benko Juraj, Trenčín, SK (HÚ SAV, Bratislava);

4. Bielik Peter, Bratislava, SK (Zväz protikomunistického odboja, Bratislava);
5. Hegedüs Roman, Bratislava, 831 02, SK (Ped. fakulta KU, Bratislava);
6. Hempson Donald, 1629, Racine, Wi, USA;
7. Holtz Eberhard, Berlin, D (Akademie der Wissenschaften Berlin);
8. Ivantyšinová Tatiana, Bratislava, SK (HÚ SAV);
9. Jaworski Pawel, Wroclaw, PL (HI, Univ. Wroclaw);
10. Jeránková Martina, Banská Bystrica, SK (FF UK, Praha);
11. Jugová Elena, RU (Moskevská státní univerzita – stáž UK);
12. Kmeť Norbert, Rimava , Rimavská Sobota, SK (Ústav polit. věd SAV, Bratislava);
13. Kotvun Jiří, Washington, USA (Library of Congress, Washington);
14. Lawson Maggie, Tennessee, USA;
15. Mádllová Claire, F (Ecole pratique des Hautes études, Paris);
16. Meinel Christoph, Lappersdorf, D (Univ. Regensburg);
17. Podolec Ondrej, Bratislava, SK (HÚ SAV, Bratislava);
18. Schweizer Claudia, Wien, A;
19. Sniezek Tomasz Marek, Dzierzonow, PL (Mercator Berghaus v Krzizowej);
20. Stankov Nikolaj, Volgograd, RU (Volgogradská státní univerzita);
21. Šepták Miroslav, Ilava, SK (FF UK, Praha);
22. Turkowski Romuald Waclaw, Warszawa, PL (Univ. Warszawa);
23. Valihora Matúš, Brezová, SK (FF UK, Praha);
24. Zelenák Peter, Bratislava, SK (HÚ SAV, Bratislava).

Zahraniční cesty a stipendia zaměstnanců NM (jméno, stát, instituce, v níž studovali):

Jaroslav Čechura:

- 1.–7. 2. Rakousko, Vídeň, studium v Haus- Hof- und Staatsarchivu a Hofkammerarchivu, heuristika k výzkumnému úkolu „Český zemský sněm 1609–1610“;
- 5.–30. 4. Německo, Drážďany, studium ve Státním archivu, heuristika k výzkumnému úkolu „Český zemský sněm 1609–1610“;
- 13.–17. 9. Rakousko, Vídeň, studium v Hofkammerarchivu, heuristika k výzkumnému úkolu „Český zemský sněm 1609–1610“ (v rámci dovolené);
- 22.–23. 11. Rakousko, Vídeň, studium v Hofkammerarchivu, heuristika k výzkumnému úkolu „Český zemský sněm 1609–1610“ (v rámci dovolené).

Přednášky v zahraničí: 0

VII. Bibliografie pracovníků:

BAREŠ, Jiří

Jablonecká industrie – sociální skladba a ekonomicko-sociální podmínky manufakturního dělnictva v 2. polovině 19. století na příkladu Jablonecka; in: K novověkým sociálním dějinám českých zemí VI. Sociální dějiny dnes, edd. Jana Čechurová a Jiří Štaif, Praha 2004, s. 126–140.

[ISBN 80-246-0723-9]

BAREŠ, Jiří

Hlavní rysy výroby skla a bižuterie na Jablonecku ve druhé polovině 19. století; in: Sborník učitelských prací z kurzů Univerzitních extenzí v České Lípě. Českolipsko v historických studiích, Praha 2004, s. 81–94.

[ISBN 80-7308-074-5]

BAREŠ, Jiří – JŮN, Libor

Jindřich Vaněk. Znovuobjevený český fotograf; in: FotoVideo č. 10/2004, s. 51.

[ISSN 0-]

ČECHURA, Jaroslav – ČECHUROVÁ, Jana

Dialog Josefa Pekaře a Františka Teplého o šlechtě a pozemkové reformě; in: AUC – Phil. et hist. 1, Studia historica LI, Karolinum, Praha 2003, s. 13–22 (vyšlo 2004).

[ISBN 80-246-0612-7]

[ISSN 0567-8293]

ČECHURA, Jaroslav – ČECHUROVÁ, Jana

Korespondence Josefa Pekaře a Františka Teplého, in: Sborník Národního muzea v Praze, řada A – Historie, 58, 2004, s. 1–36.

[ISSN 0036-5335]

ČECHURA, Jaroslav

Quellen zu den böhmischen Bauernauständen im Jahre 1680, in: (edd.) Josef Pauser-Martin Scheutz-Thomas Winkelbauer, Quellenkunde der Habsburgermonarchie (16.-18.

Jahrhundert). Ein exemplarisches Handbuch, R. Oldenbourg Verlag Wien München 2004, s. 595–590.

[ISBN 3-7029-0477-8, ISBN 3-486-64853-5]

ČECHURA, Jaroslav

Neznámé skutečnosti vzniku Pekařovy Knihy o Kosti, in: Časopis Národního muzea – řada historická 173, 2004, s. 83–105.

[ISSN 0139-9543]

ČECHURA, Jaroslav

Nová Polyxena? Nikoli! in: Časopis Národního muzea – řada historická, 173, 2004, s. 215–217.

[ISSN 0139-9543]

ČECHURA, Jaroslav – další publikace viz bibliografie FF UK

JŮN, Libor

Architekt Jindřich Vaněk – osud zapomenutého fotografa a jeho díla; in: Pax bello potior. Sborník věnovaný doc. PhDr. Rudolfu Andělovi, CSc., Liberec 2004, s. 278–298.

[ISBN 80-7083-816-7]

JŮN, Libor

Jindřich Vaněk – dílo a život zapomenutého fotografa, in: Magazín fotografie č. 11/2004 s. 16–19

[ISSN 1211-0019]

JŮN, Libor

„Galerie vynikajících osobností“ architekta Jindřicha Vaňka, in: Sborník historické fotografie č. 1/2004 (v tisku)

SWIERCZEKOVÁ, Lucie – STRÍTESKÝ, Hynek

Zpráva o činnosti Tématické studentské sekce České archivní společnosti při katedře PVH a AS na FF UK v Praze v roce 2003, in: ČAS v roce 2003, Ročenka České archivní společnosti, Praha 2004, s. 49–50.

[ISBN 80-903251-1-4]

VOJÁČEK, Milan

Subjektivní pohled na fungování velkostatku (Využití korespondence V. Červinky adresované F. L. Riegrovi při studiu života na velkostatku Maleč v 2. polovině 19. století); in:

K novověkým sociálním dějinám českých zemí VI. Sociální dějiny dnes, edd. Jana Čechurová a Jiří Štaif, Praha 2004, s. 104–112.

[ISBN 80-246-0723-9]

6. ZÁVĚREČNÝ KOMENTÁŘ

Archiv NM jako každoročně plnil svoji základní funkci, což je ochrana a zpracování archivních fondů a sbírek a jejich zpřístupňování badatelům ve studovně i prostřednictvím výstav a publikací.

K větší bezpečnosti sbírek **Na Zátorách** přispěla změna bezpečnostní agentury – poté, co 14. 1. agentura ABL svévolně a bez předchozího ohlášení vyřadila náš EZS z počítače, převzala objekt agentura Ares Group s. r. o. (zastoupená agenturou SCSA Security) a k 9. 4. zapojila na svůj pult. V souvislosti s tím Elbes Praha s. r. o. přidal do objektu několik prostorových čidel a pro případ nefunkčnosti nebo přerušení telefonní linky Telecomu zavedl náhradní připojení přes GSM bránu. I přes tuto inovaci však poměrně často dochází k technickým výpadkům systému a ztrátě spojení.

V badatelně byl nainstalován bezpečnostní kamerový systém (dvě kamery a videorekordér s monitorem) a 14. dubna uveden do provozu. Systém monitoruje a nahrává činnost badatelů u šesti stolků, videokazety budeme ukládat po dobu alespoň jednoho roku.

Pro zajištění bezpečnosti majetku badatelů nám muzejní truhlář Martin Kodet vyrobil skříňku s uzamykatelnými boxy do badatelské šatny.

Díky oddělení AIS byl vyřešen problém e-mailové pošty a přístupu na internet zprovozněním mikrovlnného připojení prostřednictvím antény (25. 2.). Lepší fungování e-mailové pošty a celé sítě umožňuje server s operačním systémem Linux, zprovozněný 20. 7.

Výrazně se vylepšilo technické vybavení Archivu:

- z investičních prostředků NM jsme získali skener Microtek ScanMaker 9800 XL s dianástavcem TMA1600 (dodán 20. 5.), který umožní zahájit postupnou digitalizaci sbírek a přispěje k jejich ochraně;
- z účelového sponzorského daru firmy Q-SERVIS a. s. ve výši 50.000,- Kč jsme zakoupili (převzat 16. 7.) digitální fotoaparát Minolta DIMAGE A2 s příslušenstvím (stativ, síťový zdroj, UV filtr, paměťová karta, čtečka paměťových karet, pouzdro), který opět přispěje ke zdokonalení a urychlení digitalizace sbírek, evidence zápůjček atd.;
- z Prachatic nám byly převedeny 2 PC; z odd. AIS zatím zapůjčen 19“ monitor a 17“ LCD monitor;
- z rozpočtu vědeckého tajemníka nám bylo zakoupeno PC na zálohování dat ke skeneru a vypalovačka DVD.

Díky odd. technické správy NM se v objektu Na Zátorách 6 opět podařilo v květnu–srpnu provést několik stavebních úprav a technických vylepšení:

- výměna 5 zpuchřelých oken ve studovně a 4 oken v 1. patře za nová včetně nových parapetů z hliníkového plechu;
- oprava štítu na západní straně objektu (dozdění, omítka);
- zabudování kovových pergol na obvodovou zeď dvora a přivezení zeminy na záhon, který jsme mohli na základě toho kultivovat;

- výměna vodovodního kohoutu v předsíni v přízemí (s napojením na hadici pro stříkání zeleně);
- výměna vodovodních baterií a nefunkčních průtokových ohřivačů vody v kuchyni a na badatelském WC za bojler.

Na příští rok máme předběžně přislíbenou obnovu fasády do ulice; dále by bylo třeba opravit dřevěné schodiště do 1. patra.

Potřebná by byla důkladná revize elektroinstalace, která je hlavním potenciálním zdrojem požáru, a zvýšení počtu samostatných zásuvek, protože stávající jsou přetížené velkým množstvím spotřebičů připojených přes prodlužovačky a rozdvojky.

Nově platný zákon č. 499/2004 Sb. o archivnictví, spisové službě a o změnách některých zákonů ukládá v §61 povinnost elektronické požární signalizace v archivních depozitářích – po průzkumu trhu ve spolupráci se stavebním oddělením NM v příštím roce podám žádost o dotaci z fondu ISO.

Personální stav oddělení k 31. 12. 2004

VŠ pracovníci: Mgr. Jiří Bareš – ½ úvazku termínovaně, ½ úvazku zástup za MD
 PhDr. Milena Běličová – pověřena vedením
 Prof. PhDr. Jaroslav Čechura, DrSc. – ½ úvazku
 Mgr. Libor Jůn
 Mgr. Jarmila Pešková
 PhDr. Miroslava Vandrovcová – ½ úvazku při MD

SŠ pracovníci: Lenka Hajná
 Lucie Swierczeková

úklid: Petra Wošová (18,5 hod. týdně)

V Praze 10. ledna 2005

PhDr. Milena Běličová

HM3-Archiv NM – Plán činnosti na rok 2005

1. Práce na vědeckovýzkumných úkolech podle plánu (součástí úkolů je většinou i zpracování a inventarizace příslušných fondů):
 - „Před objektivem T. G. Masaryk. Hradní fotoarchiv 1918–1933“ (M. Běličová, L. Jůn, M. Vandrovcová);
 - „Fotoateliér Jindřicha Vaňka“ (L. Jůn, J. Bareš)
 - „Český zemský sněm 1609–1610“ (J. Čechura);
 - „Jaroslav Jiljí Jahn“ (J. Pešková);
 - „Korespondence TGM a K. Kramáře“ – dokončení (L. Swierczeková);
 - „Tři generace rodiny Zátků“ – dokončení (L. Swierczeková);
 - „Reflexe a sebereflexe ženy v české národní elitě 2. poloviny 19. století“ (L. Swierczeková, spoluřešitelka grantu Mgr. Milana Vojáčka v GA ČR, SÚA).
2. Nová kategorizace všech fondů a sbírek podle zákona 499/2004 o archivnictví...
3. Pokračování v konzervaci pečetí a pečetních typářů poškozených povodní z prostředků pojišťovny, konzervace další části papežských bul.
4. Školení pracovníků NM o evidenci archiválií v odděleních, zahájení této evidence.
5. Výstavy:
 - „Byla vojna s Francouzem“, komisař výstavy Mgr. L. Jůn;
 - „Československý film v letech 1939 až 1945“, podíl na výstavě, komisař výstavy Mgr. L. Jůn;
 - „Zlaté časy médií“, podíl na výstavě, koordinátor výstavy za HM Mgr. Libor Jůn.
6. Zpřístupňování fondů a sbírek prostřednictvím studovny.

V Praze 10. ledna 2005

PhDr. Milena Běličová